

Műtől óráim: - Myhill Nerode tétel (monodékányelv)
 - reg. kif $\rightarrow$ automata
 s szintaxisfa

ϵ -mentesítés

Lépések $G = (N, T, P, S)$

1) Meghatározzuk azokat a nemterminálisokat, amikből levezethető az ϵ .

$$\begin{aligned} U_1 &= \{A \mid A \rightarrow \epsilon \in P\} \\ U_{i+1} &= U_i \cup \{A \mid A \rightarrow V \in P \wedge \forall V \in U_i^*\} \\ &\dots \\ U_{m+1} &= U_m = U \end{aligned}$$

2) P -beli szabályok átírása

- $A \rightarrow BC$, $A, B, C \in N \wedge B, C \in U$: $A \rightarrow B$, $A \rightarrow C$
- $A \rightarrow BC$, $B \in U \wedge C \notin U$: $A \rightarrow C$
- $A \rightarrow BC$, $B \notin U \wedge C \in U$: $A \rightarrow B$

pé:
$$\begin{aligned} S &\rightarrow aSbA \mid a\bar{a} \\ A &\rightarrow \epsilon \mid \bar{a}A\bar{a} \\ \bar{a} &\rightarrow AA \mid SS \end{aligned}$$

ϵ -mentesítés

$$\begin{aligned} S &\rightarrow aSbA \mid aSb \mid a\bar{a} \mid a \\ A &\rightarrow \bar{a}A\bar{a} \mid A\bar{a} \mid \bar{a}\bar{a} \mid \bar{a}A \mid \bar{a} \mid A \\ \bar{a} &\rightarrow AA \mid A \mid SS \end{aligned}$$

$$U_1 = \{A\}$$

$$U_2 = U_1 \cup \{\bar{a}\} = \{A, \bar{a}\}$$

$$U_3 = U_2 \cup \{\epsilon\} = \{A, \bar{a}\} = U$$

pé:
$$\begin{aligned} S &\rightarrow \bar{a}A \mid a\bar{a} \\ A &\rightarrow \bar{a}\bar{a} \mid aAb \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} S' &\rightarrow S \mid \epsilon \\ S &\rightarrow \bar{a}A \mid A \mid \bar{a} \mid a\bar{a} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \mu: & \quad \rightarrow \varepsilon \mid aa \\ A & \rightarrow \varepsilon \mid aAb \\ B & \rightarrow \varepsilon \mid bAA \end{aligned}$$

$$U_1 = \{\varepsilon\}$$

$$U_2 = \{\varepsilon, A\}$$

$$U_3 = \{\varepsilon, A, S\}$$

$$U_4 = U_3 = U$$

$$S \rightarrow S \mid \varepsilon$$

$$S \rightarrow BA \mid A \mid B \mid aa$$

$$A \rightarrow \varepsilon \mid B \mid \varepsilon \mid aAb \mid ab$$

$$B \rightarrow bAA \mid bA \mid b$$

Chomsky Normal form (CNF)

$$\text{Adott } G = (N, T, P, S)$$

$$\begin{cases} S \rightarrow \varepsilon \\ A \rightarrow BC & A, B, C \in N \wedge (B, C \neq S, \text{ha } S \rightarrow \varepsilon \in P) \\ A \rightarrow a & A \in N, a \in T \end{cases}$$

Tétel: Minden 2-es típusú grammatikát egy vele ekvivalens Chomsky normálformájú gram. (CNF)

Chomsky normál formára hozás lépései

1) Új kezdőszimbólum bevezetése: S_0 , $S_0 \rightarrow S$
(Csak ha S szerepel szabály jobb oldalán)

2) Termináliszor bevezetése, kommutáció

$$\text{pl: } \begin{cases} X \rightarrow aBc \\ X_1 \rightarrow a \\ X_2 \rightarrow c \\ X \rightarrow X_1 B X_2 \end{cases}$$

$$A \rightarrow A_1 A_2 \dots A_n \quad (n \geq 3)$$

$$A \rightarrow A_1 \tau_1$$

$$\tau_1 \rightarrow A_2 \tau_2$$

$$\tau_2 \rightarrow A_3 \tau_3$$

$\vdots$

$$\tau_{n-2} \rightarrow A_{n-1} A_n$$

3) ε -mentesítés

$$S \Rightarrow \varepsilon \text{ vagy } S_0 \Rightarrow \varepsilon$$

4) Láncmentesség

pl: $S \rightarrow A | A + S$ $N = \{A, B, S\}$
 $A \rightarrow B | B * A$ $T = \{+, *, (,), a\}$
 $B \rightarrow a | (S)$

1. lépés: új kezdőszimbólum $S_0 \rightarrow S$

2. lépés: determinizálás, hosszredukció

$$\begin{array}{l} S_0 \rightarrow S \\ S \rightarrow A | A X_1 S \\ A \rightarrow B | B X_2 A \\ B \rightarrow a | X_3 S X_4 \\ X_1 \rightarrow + \\ X_2 \rightarrow * \\ X_3 \rightarrow (\\ X_4 \rightarrow) \end{array} \Rightarrow \begin{array}{l} S_0 \rightarrow \textcircled{S} \\ S \rightarrow A | A z_1 \\ z_1 \rightarrow X_1 S \\ A \rightarrow \textcircled{B} | B z_2 \\ z_2 \rightarrow X_2 A \\ B \rightarrow a | X_3 z_3 \\ z_3 \rightarrow S X_4 \end{array}$$

3. lépés: ε -mentesség ✓

4. lépés: Láncmentesség

$$S_0 \rightarrow S, S \rightarrow A, A \rightarrow B$$

$$\begin{array}{l} S_0 \rightarrow a | X_3 z_3 | S z_2 | A z_1 \\ S \rightarrow a | X_3 z_3 | B z_2 | A z_1 \\ A \rightarrow a | X_3 z_3 | B z_2 \\ B \rightarrow a | X_3 z_3 \\ z_1 \rightarrow X_1 S \quad X_1 \rightarrow + \\ z_2 \rightarrow X_2 A \quad X_2 \rightarrow * \\ z_3 \rightarrow S X_4 \quad X_3 \rightarrow (\\ \quad \quad \quad X_4 \rightarrow) \end{array}$$

pl: $S \rightarrow AB | AC$ $G = (N, T, P, S)$
 $A \rightarrow aba | DS$ $N = \{S, A, B, C, D\}$
 $B \rightarrow DCC | aS$ $T = \{a, b\}$
 $C \rightarrow bbD | \varepsilon$
 $D \rightarrow SS | \varepsilon$

1) lépés: új kezdőszimbólum: $S_0 \rightarrow S$

2) lépés: determinizálás, hosszredukció

$$\begin{array}{l} S_0 \rightarrow S \\ S \rightarrow AB | AC \\ A \rightarrow X_1 X_2 X_1 | DS \\ X_1 \rightarrow a \\ X_2 \rightarrow b \\ B \rightarrow DCC | X_1 S \\ C \rightarrow X_2 X_2 D | \varepsilon \end{array} \Rightarrow \begin{array}{l} S_0 \rightarrow S \\ S \rightarrow \textcircled{A} B | AC \\ A \rightarrow X_1 z_1 | DS \\ z_1 \rightarrow X_2 X_1 \\ \textcircled{B} \rightarrow D z_2 | X_1 S \\ \textcircled{z_2} \rightarrow CC \\ C \rightarrow X_2 z_3 | \varepsilon \end{array}$$

$$C \rightarrow X_2 X_2 D \mid \varepsilon$$

$$D \rightarrow SS \mid \varepsilon$$

$$\overline{C} \rightarrow X_2 \overline{z_3} \mid \varepsilon$$

$$\overline{z_3} \rightarrow X_2 D$$

$$D \rightarrow SS \mid \varepsilon$$

3. lépés: ε -mentesítés

$$U_1 = \{C, D\}$$

$$U_2 = \{C, D, \overline{z_2}\}$$

$$U_3 = U_2 \cup \{B\} = \{B, C, D, \overline{z_2}\}$$

$$U_4 = U_3 \cup \{\} = U$$

$$U = \{B, C, D, \overline{z_2}\}$$

$$\begin{aligned} S_0 &\rightarrow S \\ S &\rightarrow AB \mid AC \mid A \\ A &\rightarrow X_1 \overline{z_1} \mid DS \mid S \\ \overline{z_1} &\rightarrow X_2 X_1 \\ B &\rightarrow D \overline{z_2} \mid X_1 S \mid D \mid \overline{z_2} \\ \overline{z_2} &\rightarrow CC \mid C \\ C &\rightarrow X_2 \overline{z_3} \\ \overline{z_3} &\rightarrow X_2 D \mid X_2 \\ D &\rightarrow SS \\ X_1 &\rightarrow a \\ X_2 &\rightarrow b \end{aligned}$$

4. lépés: Láncolatmentesítés

$$\overline{z_3} \rightarrow X_2$$

$$(S_0 \rightarrow S, S \rightarrow A, A \rightarrow S, B \rightarrow D \mid \overline{z_2}, \overline{z_2} \rightarrow C)$$

$$\begin{cases} S_0 \rightarrow AB \mid AC \mid X_1 \overline{z_1} \mid DS \\ S \rightarrow AB \mid AC \mid X_1 \overline{z_1} \mid DS \\ A \rightarrow X_1 \overline{z_1} \mid DS \mid \underline{AB \mid AC} \\ B \rightarrow D \overline{z_2} \mid X_1 S \mid \underline{SS \mid CC \mid X_2 \overline{z_3}} \end{cases}$$

$$C \rightarrow X_2 \overline{z_3}$$

$$D \rightarrow SS$$

$$\overline{z_1} \rightarrow X_2 X_1$$

$$\overline{z_2} \rightarrow \underline{CC \mid X_2 \overline{z_3}}$$

$$\overline{z_3} \rightarrow X_2 D \mid b$$

$$X_1 \rightarrow a$$

$$X_2 \rightarrow b$$

CNF

$$\begin{pmatrix} S \rightarrow \varepsilon \\ A \rightarrow BC \\ A \rightarrow a \end{pmatrix}$$